

מי שהוציאוהו פרק רביעי עירובין

מזג.

עין משפט
נר מצוה

יג א ב מיי' פכ"ז מהל'
שבת הלכה ג טור ש"ע
ח"ח סי' תד:

יְבִינוּ חֲנָאֵל

[illegible]

ר' פֿליג' בשעמדה. השמא הדר ביה ממאי דקאמרינן איבא בינייהו שנפחתו דופני הספינה וקופץ דהשמא לרבה נמי מהלך את כולה דמודה רבה לרבי וירא במהלכת וא"ת דהכא לית ליה לרבה אליבא דשמואל דמחילות להצריח מים עשויות וצפרק כל גגות (למנן 97 ע.).

קאמער שמואל ב'ספינה אין מטטללין
 צה אלס ד'ר אמות משום דמחילות
 להצריח מים עשויות וי"ל דהתם
 ביתירות מצית סאתים ומטעם
 להצריח מים עשויות לא חשיב
 כמוקפת לדירה והכא בפתוח מצית
 סאתים דלא צעין מוקפת לדירה אי
 נמי הדר ציה דלאמרינן התם:
האי רצו איסורא הוא. ודעי זירא
 לא חש לאותה קושיא ומפרש
 שרלו להחמיר על עצמן כשמעתייהו
 אי נמי היה סובר ר' זירא דאין
 תחומין למעלה מעשרה ודלו משום
 שמה תהון ברוקס דלאמרינן בסמוך:
הלכה ברבן גמליאל ב'ספינה.
 פסק רש"ס דמותר

סְפִינָה נְמוֹ דְקַבְיָעָא
יֵיה דְרַבָּא לְרַב אֲשִׁי
בְסַפִּינָה ⁽⁶⁾ הִלְכְתָא
יָא חֲנִינְיָא ⁽⁶⁾ (בן אֲחִי
אוֹתוֹ הַיּוֹם יֵשְׁבוּ וּדְנוּ
יָדֵיע אֲחִי אַבָּא הִלְכָה
וְהִלְכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא
חֲנִינְיָא ⁽⁷⁾ יֵש תַּחּוּמִין
אֵין תַּחּוּמִין לַמַּעֲלָה
עֲשֶׂרָה וּרְחַב אַרְבַּעָה
מֵא סְמִיכְתָּא הִיא כִּי
הָ עֲשֶׂרָה וְאִינוּ רַחֵב
זִיזֵל בְּקַפְצָה לִישְׁנָא
מֵר רַב הוֹשְׁעִיָא ת"ש
סֵין וּהַפְלִיגָה סְפִינָתָם
מֵא יֵש תַּחּוּמִין מִשּׁוּם
תֵּין אֵין תַּחּוּמִין אֲמַאי
לִכְת בְּרַקָּה הֵכָא נְמוֹ
מַע * פַּעַם אַחַת לֹא
יִכְבָּה וְכו' אִי אֲמַרְתָּ
יֵר אֵלָא אִי אֲמַרְתָּ אֵין
תּוֹךְ הַתַּחֲוּם מֵאִי הוּי
קִקָּק תָּא שְׁמַע הָנִי שֶׁב
נִשְׁכַּחְתָּ קְמִיָּה דְרַב
תָּא מֵאֵן אֲמַרְיָהוּ לֹא
אִיוֹסֵף שִׂידָא אֲמַרְיָהוּ
שְׁבַתוֹת וּבִימִים טוֹבִים
וְאִסּוּר

שם יצאיתו חוץ לתחום ומשמע דקדיר פירי לית בי אסורא דלפי"א
מור פירותיך שבתחומי וטעם שאסור ליכנס בספינה אומר ריב"ז
א"י גמי שמא ינהיג הספינה והו' כמוליכא ארבע אמות בכרמליה
מ' דלמא קאמר ת"ק לא בשבת ולא בערב שבת דהוה משמע דב"ה
י' דלמון בני אדם שמדליקין נרות בספינה בערב שבת ואוכלין שם
מפליגין בשבת ומה שפירש רש"ס שמי שנכנס בספינה בשבת אין
ללא שבת באויר מחילות הלכה כר"ג מדפריך לקמן (ד' מד.) בפשיטות
כר"ג והאמר לא הלכה כר"ג דדיר וסאה ולקמן (ד' מ"א) גמי דמי
כר"ג אע"י דרב מנחםל פסיק כשמואל הביא ר'ה ממוניה דבבא
דפרק כירה (ד' מ.) הכרעה דבריימא לאו הכרעה היא ועוד דאחי
מא לן כר"ג באיסורי ועוד ר'ה רש"ס להחיר ליכנס בקרון בשבת
מא ישמח וירד ואין לו אלא ארבע אמות ואומר ר"י דאפילו ליכנס
יוון דאפשר לו לירד אסור מיהו בספינה אין לו להחמיר אפילו מזמן
בקרון פשיטא דאסור להשתמש בצעלי חיים שמא יחמור וצ"ע
ואסור

להבדירה מים עשויים. ולא חשיבי מחילות לעשות ספינה כולה כהרבע
אמות: אמר לך במהלכת. דאיכא למימר האי טעמא דספינה נוטלת
אפי' ר"ע מודי דשרי: כי פליגי בשעמדה. ובשעת עמידה קנו להו
ד' אמותיהן ^א (וללישני בתראי על שעת עמידה נחלקו) ואפ"ה שרי

ר"ג משום אור מחילות : היינו דקנינו
 ראו להחמיר. דמשמע דשרי אפילו
 לרבי עקיבא אלא כי אסרי לאו
 במהלכת אסרי לכ"ע ואינהו הוה
 דאחמור אנפשייהו דללא עמדה
 פתאום ולאו אדעתן : אלא אי אמרת.
 בשעמדה דברי הכל אסור דמחילות
 לא חשיבי וצמהלכת הוה דפליגי מאי
 ראו הא לר' עקיבא ורבי יהושע בין
 מהלכת בין עמדה איסורא הוה :
 דיקא נמי. דבעמדה פליגי : מכלל
 דפליגי. בספינה צתמיה והא ראו
 קתני ומנא להו לרב ושמואל דפליגי
 בספינה : אין והסניא. צתמיהו
 וספליגי בשעמדה והא דקתני ראו
 אמהלכת : רבי חנינא. בן אחי רבי
 יהושע : (א) (ה) הלכה כר"ג בספינה.
 כעין ספינתו שהיתה מהלכת ללא
 חיישין לשמא עמדה ומיהו אפילו
 בשעמדה פליג רבן גמליאל דומיא
 דדיר וסהר ואין הלכה כמותו אלא
 במהלכת אבל עמדה דהיינו דיר וסהר
 הלכה כר' עקיבא : כל אלו היום.
 שהיו בספינה : (א) אחי רבא. רבי
 יהושע : אפי' לערב : יש תחומין.
 איסור תחומין למעלה מעשרה
 כדמפרש ואזיל : צמוד גבוה עשרה
 ורחב ארבעה. וכנס ראשו אי לתוך
 התחום לא תיבעי לך דאיסור תחומין
 נוהג צו ולא יעלה על ראשו שבתוך
 התחום ויאל לראשו אחר דהא חזי
 להילוך הילוך מעליה הוה : ואין
 רבא דל. דא ינחא תשמישיה :
 נקיפיה. בשם מי הוי הילוך אי לא :
 קסם ספינה למעלה מעשרה מהלכת
 ואינה נחה ודמי לקפיה צאור וספיה
 אסור : אמאי ראו. הא אין צו שום
 איסור אפי' עמדה : ברקא. פחות
 מעשרה. רקק בלע"ז גרבלא : יוסף
 שידא. ללא מינטר שבתא : שבתא
 וי"ט. דודא לא אחי משיח האידנא :
 ואסור

חסדא בסורא בהדי פניא בשבתא קמיה^א דרבא בפומב
אליהו אמרינחז אלמא אין תחומין למעלה מעשרה לא דל
תא שמע הריני גזיר ביום שכן דוד בא מותר לשתות יין

לכתחילה משמע דאסור לכתחילה ואפילו לתוך התחום מדאין מוציין בשבט שרי כדאמרין (שם ד' קכא). שמור לי פירושי שבתחומך ואני משום דדמי לשטן בזהר ואסור גזירה שמא יעשה חצית של שייטין וירצי"א מתקדק נמי מירושלמי שהצחתי שאסור ליכנס בספינה בשבת ומתירין אפילו בשבת כי היכי דנקט ולא בערב שבת משום צ"ה ואורוסומיין על כך להפליג בספינה בשבת לא שפיר עבדי דסוף סוף הלא אלא חרבע אמות אין נראה דקיימא לן כרב דאמרין אפילו דיר וסהה גבי נחמיה בן חנינאי פשיטא דכלא מלו גברי עסקיין דאי בדמלו מנהו הנהו דכרי דאמו למצרכתא דחשביין כל העיר כחרבע אמות הייגין אמש הכריע (בן) אחי אבא כו' אין הלכה כן דהא אמרין בשבט אבא רבי יהושע והחולק אינו יכול להכריע וכן פסק רב אלפס דרובכרי מוליכו חוץ לתחום וחור בו משום שמא יפגעו בו ליסטים או צו בערב שבת אסור דדוקא בספינה שרי ליכנס בערב שבת אבל הכא לא יצאה שיכול לירד לא פלוג רבנן פספסין ועוד אם בהמה מנהה

(א) שצת קו: וש"נ,
(ב) [לקמן מה:] (ג) ז"ל
דרבה, (ד) רש"ל מ"ו,
(ה) רש"ל מ"ו, (ו) [ז"ל אחר
ד"ה אמש], (ז) ז"ל בדרכי,

הגהות הב"ח

(א) גמ' והתניא חנניא
אומר כל אותו כ"ל ותיבת
בן אחי רבי יהושע נמחק:
(ב) רש"י ד"ה רבי חנניא
בן אחי רבי יהושע לישבא
אחרינא הלכה כרבן
גמליאל:

לעזי רש"י

גרבייל"א. חצץ.